

2 TIMOTHEUS

2:15-3:9

Paulus' aanwijzingen voor bruikbare dienaren van God en het omgaan met dwaalleraars.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-timotheus/2-15-3-9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Toegerust voor God door Zijn Woord	3 min	4
2	Onheilige praat ondermijnt geestelijk leven	2 min	5
3	Dwaalleer over de opstanding	2 min	6
4	Vloeken, woordkeus en christelijk getuigenis	6 min	7
5	De mogelijke oorsprong van dwaalleer	2 min	10
6	Gods vaste fundament en wie bij Hem horen	3 min	11
7	Vaten tot eer en Gods uitverkiezing	4 min	13
8	Bruikbaar voor God door je te reinigen	3 min	15
9	Samen optrekken met een rein hart	2 min	17
10	Zachtmoedig onderwijzen en leren luisteren	5 min	19
11	Waarheid bevrijdt uit de strik van de duivel	3 min	21
12	De betekenis van de laatste dagen	6 min	24
13	Liefde voor zichzelf, geld en genot	3 min	27
14	Schijngodsvrucht en misleidende leraren	2 min	29

15	Altijd leren zonder de waarheid te kennen	2 min	30
16	Dwaalleraren ontmaskerd en hoop voor de toekomst	3 min	31
	Om verder te lezen		33

1

Toegerust voor God door Zijn Woord

Een soldaat die zich bij zijn bevelhebber meldt. Doe je best om je beschikbaar te stellen aan je bevelhebber. Meld je voor dienst als een bekwame soldaat. Kom niet onvoorbereid. Als je je aan God gaat aanbieden, bied je dan aan als iemand die zich niet hoeft te schamen voor de toestand waarin hij verkeert.

Als ik wist dat ik in militaire dienst moest en daar geen moeite mee had, en ik wist dat ik lichamelijke ontberingen en dergelijke zou moeten ondergaan, maar geen enkele moeite deed om lichamelijk of geestelijk in conditie te komen, dan zou het dom van me zijn om me onvoorbereid te melden. Natuurlijk zouden ze hard hun best doen om me geschikt te maken, me in conditie te brengen of wat dan ook. Maar waar het om gaat, is dit: als ik van die taak houd, zal ik ervoor zorgen dat ik, tegen de tijd dat ik me meld, het best mogelijke exemplaar ben en de best mogelijke beschikbare kracht die ik van mezelf kan maken.

En dat is wat hij zegt:

Beijver u om uzelf welbeproefd voor God te stellen, als een arbeider die zich niet hoeft te schamen en die het Woord van de waarheid recht snijdt.

2 TIMOTHEUS 2:15

Sommige vertalingen zeggen “rightly handling the Word of God”. Het eigenlijke Griekse woord daar betekent “recht snijden”, en daarom zeggen de King James en de New King James “rightly dividing the Word of God”. Wat dat ook mag betekenen, helemaal duidelijk is het niet. Maar het heeft beslist iets te maken met het juiste gebruik en het juiste begrip van het Woord van God.

Dus hoewel we het woord “study”, studeren, in de moderne vertaling verliezen, behouden we wel de gedachte dat het bestuderen van het Woord, het begrijpen van het Woord en het juist omgaan met het Woord nodig zijn om iemand te zijn die zich voor

God niet hoeft te schamen. Iemand die zijn best heeft gedaan om zich bruikbaar aan God aan te bieden. Verderop in dit boek, in hoofdstuk 3, gaat hij zeggen dat het Woord van God ons gegeven is opdat:

Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.

2 TIMOTHEUS 3:16-17

Dus als je je bij God voor dienst meldt om de goede werken te doen die Hij voor je heeft, dan is de manier om volledig toegerust te zijn dat je met het Woord van God kunt omgaan. Dat is het wapen in deze oorlogvoering.

2

Onheilige praat ondermijnt geestelijk leven

Hij pleit er dus voor dat je het Woord van de waarheid recht kunt verdelen of er op de juiste manier mee kunt omgaan. En hij zegt dat sommigen, in tegenstelling daarmee, hun toevlucht hebben genomen tot zinloos gezwets en onheilige praat. Hij zegt:

Maar ontwijk onheilige, inhoudsloze praat. Want zij die dat doen, zullen steeds meer in goddeloosheid toenemen.

2 TIMOTHEUS 2:16

Zinloze praat lijkt misschien onschuldig genoeg. Zoals het Engelse gezegde luidt: 'Stokken en stenen kunnen mijn botten breken, maar woorden doen geen pijn.' Woorden zijn onschuldig, en zo kan het ook lijken. Soms is onze manier van praten het eerste onderdeel van onze christelijke heiligheid dat begint te verslappen. We beginnen ruimte te maken voor een wat schunnig grapje, of we laten gewoon wat bijtende humor ten koste van iemand in onze manier van praten toe. We beginnen wat

concessies te doen aan de heiligheid van ons spreken, en al gauw groeit dat uit tot meer goddeloosheid. Als je eenmaal dingen hebt gezegd die niet bepaald passend zijn voor een christen, is je geweten hoe dan ook al enigszins verontreinigd.

Ik kan me nog levendig momenten herinneren waarop ik met een paar broeders of zo zat te praten en we een grappig gesprek voerden dat enigszins ongepast was, gewoon doordat het begon af te glijden. Het kwam op onderwerpen waarbij we ons achteraf allemaal een beetje schuldig voelden over hoe het gesprek was verlopen. Niet omdat het afschuwelijk was, maar gewoon omdat het na een tijdje niet meer geheiligd was. En toen kwam er iemand binnen die zei: “O, er is een crisis. We moeten bidden.” Plotseling voel je je zo onbekwaam om te bidden. Je voelt je zo'n huichelaar als je je buigt in ernstig gebed, terwijl je weet dat je net hebt meegedaan aan dwaze grappenmakerij en dergelijke.

Misschien heb je dat nooit meegemaakt. Ik wel, meer dan eens. We staan onszelf toe wat minder nauw te letten op wat we zeggen, en dan vraagt iets plotseling van ons dat we geestelijk zijn. Maar je kunt niet zomaar een schakelaar omzetten en onmiddellijk omschakelen. Geestelijkheid moet je als een vaste gewoonte ontwikkelen. En mensen die vervallen in zinloos en dwaas gezwets en verkeerde praat, merken dat dit uiteindelijk ontaardt in andere vormen, allerlei vormen van goddeloosheid.

3

Dwaalleer over de opstanding

Nu geeft hij een voorbeeld van mensen die in deze val zijn gelopen. Vers 17:

En hun woord zal zich uitzaaien als kanker; onder hen bevinden zich Hymeneüs en Filetus. Zij zijn van de waarheid afgeweken door te beweren dat de opstanding reeds heeft plaatsgevonden, en breken het geloof van sommigen af.

2 TIMOTHEÛS 2:17-18

Ik heb in onze inleiding al gezegd dat dit zou kunnen wijzen op een gnostische verwerping van de leer van de lichamelijke opstanding. We weten niet precies wat de aard van hun leer was. Maar het lijkt het waarschijnlijkst dat deze mannen leerden dat er een opstanding is, maar dat we die al hebben meegemaakt. Het is een geestelijke opstanding, en er is geen lichamelijke opstanding. De gnostici zouden natuurlijk niet positief staan tegenover een lichamelijke opstanding. Dit zou dus kunnen wijzen op een gnostische neiging, en Hymeneüs is eerder in 1 Timotheus genoemd.

“Het lijkt erop dat het bij het onheilige en zinloze gezwets niet gaat om grapjes maken, maar om dwaalleringen.”

Valse leerstellingen zijn ook onheilige en inhoudsloze praat. Je hebt gelijk. Maar Paulus spreekt in Efeze wel over onheilig taalgebruik in de zin van dwaze praat. Ik zou zeggen dat onheilige en inhoudsloze praat betrekking kan hebben op alles wat niet werkelijk geheiligd taalgebruik is. De inhoud kan zeker dwaling en ketterij zijn, en dat zou die praat onheilig en inhoudsloos maken. Of het kan gewoon onreine taal zijn, zoals sommige humor waaraan we misschien worden blootgesteld. Maar je hebt gelijk. Ik denk dat het hem in deze context vooral om ketterij gaat, zoals hij duidelijk maakt door een voorbeeld te geven.

4

Vloeken, woordkeus en christelijk getuigenis

‘Ik moet soms weten waar ik de grens moet trekken, want je hoort mensen dingen zeggen. En dat niet alleen, maar een leraar stelde ook dat hij, om te getuigen, in een bepaalde buurt van de stad zou gaan vloeken als dat nodig was. Bij bepaalde soorten mensen, als zij zich op hun gemak voelden bij vloeken. Hij vond op zich niets verkeerd aan vloeken, maar om aansluiting te vinden bij die groep zou hij het doen.’

Het verbaast me dat een van de leraren dat zegt. Ik ken een leraar aan een studiecentrum in Eugene. Hij is een uitgesproken calvinist, en ik heb vroeger zesentwintig weken lang op de radio met hem gedebatteerd. Het was een wekelijks programma over calvinisme en arminianisme. Na de uitzending gingen we samen ergens iets eten en spraken we met elkaar als geloofsgenoten. Ik stond ervan te kijken:

soms vloekte hij werkelijk als hij met de serveersters praatte, als hij dacht dat ze hem daardoor zouden zien als een gewoon, echt mens. Daar voelde ik me eerlijk gezegd helemaal niet prettig bij.

Wat onheilige praat precies is, vertelt de Bijbel ons nergens met zoveel woorden. Maar de norm die ons wordt gesteld, is dat er alleen taal uit onze mond mag komen die de toehoorders opbouwt. Paulus zegt in Efeze 4 — dat zou trouwens best de passage kunnen zijn waar het hier om gaat; ik weet het niet. Maar waar het om gaat, is dat hij in Efeze 4 zegt:

Laat geen onheilige taal uit je mond komen, maar spreek alleen wat goed is, de toehoorders opbouwt en hun genade geeft.

EFEZE 4:29

Ik weet niet of het vormen van bepaalde lettergrepen op zichzelf enige magische of bijgelovige negatieve kracht heeft. Maar de waarde of de uitwerking van woorden heeft zeker te maken met hun gebruik binnen de cultuur, en met hoe mensen woorden begrijpen en erop reageren. Bijna alle mensen herkennen bepaalde woorden als ongepast voor mensen die rein zijn.

Ik hoorde eens een leraar iets zeggen waarvan ik niet zeker weet of ik het kan onderschrijven. Hij had het over Filippenzen, waar Paulus zei:

Maar wat voor mij winst was, dat heb ik om Christus' wil als schade beschouwd. Ja, beslist, ik beschouw ook alles als schade vanwege de voortreffelijkheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heere, om Wie ik dat alles als schade ervaren heb. En ik beschouw het als vuiligheid, opdat ik Christus mag winnen,

FILIPPENZEN 3:7-8

Hij probeerde te benadrukken wat een sterke uitspraak dat was. Hij zegt: 'Als Paulus dat vandaag zou zeggen, zou hij zeggen: "Ik beschouw ze als shit."' En hij gebruikte het woord 'shit'. Iedereen trok zijn wenkbrauwen op, ik ook. Hoe durfde hij dat woord vanaf Gods heilige kansel te zeggen?

Maar in wezen probeerde hij te benadrukken hoe krachtig Paulus zich wilde uitdrukken over de negatieve waarde van die dingen. Hij wilde zeggen dat dat woord in onze cultuur dezelfde soort uitwerking zou hebben als het woord ‘dung’, oftewel ‘mest’, in die cultuur.

[Vertalersnoot: Gregg bespreekt hier het Engelse woord ‘dung’; het Nederlandse Bijbelcitaat hierboven heeft ‘vuiligheid’.] Ik weet niet zeker of hij daarin gelijk had. Maar ik ging erover nadenken dat het niet noodzakelijk iets kwaads was dat hij dat woord in die min of meer klinische betekenis gebruikte, in dit geval om de uitwerking te illustreren. Als hij dat woord in zijn gewone taalgebruik zou gebruiken, zou ik me afvragen waarom.

Als hij er een geestelijk punt mee probeert te maken, is het zoals Paulus ergens anders zegt:

Want wat heimelijk door hen gedaan wordt, is te schandelijk om zelfs maar te vertellen.

EFEZE 5:12

Maar Paulus noemt ze soms om een geestelijk punt te maken. Hetzelfde geldt voor zulke woorden. Het zou schandelijk zijn als dat tot je gewone taalgebruik behoorde, lijkt mij. Om een geestelijk punt te maken, kan er misschien enige ruimte voor zijn. Maar ik zou het niet doen alleen maar om aansluiting te kunnen vinden bij de mensen in de ruige buurt van de stad.

Ik herinner me dat ik eens korte tijd op een kantoor werkte met een stel mensen die allemaal rookten en vloekten. Na mijn eerste dag daar zei een van hen: ‘Jij bent een christen, hè?’

Ik zei: ‘Ja. Hoe wist je dat?’

Het was niet bij me opgekomen dat ik iets had gedaan wat als ongewoon opviel, maar ze zeiden: ‘Je rookt niet en je vloekt niet.’ Ze hadden het verschil opgemerkt. Normaal gesproken zou ik niet vloeken, zelfs niet om aansluiting te proberen te vinden bij mensen die dat wel deden. Hoe dan ook, ik denk dat ik dat zou zeggen.

In het huidige Amerika hebben ‘dung’ en dat andere woord een verschillende gevoelswaarde, ook al brengen ze hetzelfde begrip over. We weten wat ‘dung’ betekent: mest. Daar kunnen we verschillende woorden voor gebruiken, maar die hebben niet allemaal dezelfde gevoelswaarde als het S-woord. Waarom wordt het S-woord, het S-H-woord, of hoe je het ook wilt noemen, een vloekwoord genoemd, terwijl het precies hetzelfde betekent als ‘dung’? We noemen ‘dung’ geen vloekwoord. Waarom? Wat is dat toch? Daar heb ik me vaak over verbaasd. Bepaalde woorden voor biologische processen kunnen klinisch zijn, en andere woorden die precies dezelfde betekenis hebben, worden vloekwoorden genoemd. Waarom? Ik weet niet waarom, maar om de een of andere reden is onze cultuur bepaalde woorden gaan verbinden met simpelweg een vuile mond hebben. Het is ongepast dat mensen die woorden gebruiken.

Omdat woorden in elke cultuur alleen maar effect hebben zoals die cultuur ze opvat en ermee omgaat, zouden we kunnen zeggen: ‘Wat maakt het uit of ik dat woord zeg of dat ik mest zeg?’ Er is een verschil. Er is een verschil omdat je met het woord mest een woord gebruikt waarvan je weet dat het cultureel aanvaardbaar is. Door dat andere woord te gebruiken, gebruik je opzettelijk een woord waarvan je weet dat het cultureel niet aanvaardbaar is. En dat heeft een negatieve uitwerking op degene die je hoort. Het zal niet worden gezien als iets heiligs dat een godvruchtig mens zegt. Dus persoonlijk zou ik dat niet doen. Anderen kunnen om hun eigen redenen tot andere conclusies komen.

5

De mogelijke oorsprong van dwaalleer

‘[Begin van de vraag onverstaanbaar.] In die tijd viel het gnosticisme op. Het lijkt wel alsof we, zodra iets in de Bijbel op gnosticisme lijkt, zoals bij Johannes, er heel snel het etiket gnosticisme op plakken. Hoe denk je over de mogelijkheid of de waarschijnlijkheid dat iemand gewoon zelf ketterijen en dingen bedenkt die we in de apocriefen kunnen vinden, zonder dat ze die noodzakelijkerwijs aan het gnosticisme hebben ontleend?’

De vraag is: hoe weten we dat die ketterijen waar we het over hebben werkelijk gnosticisme waren en niet gewoon persoonlijke ideeën van iemand, die op gnosticisme leken? Dat is een mogelijkheid. Ik weet dat geleerden altijd alles proberen in te delen en zeggen: ‘Deze ketterij, natuurlijk weten we wat dat is. Dat heet gnosticisme.’ Maar het is heel goed mogelijk dat een christen die geen gnosticus is met een of ander onzinnig idee komt waarvan hij denkt dat het een goddelijke openbaring is, en zegt:

De opstanding is al geweest.

Misschien is dat waar. Maar men is geneigd te proberen een gemeenschappelijke lijn bij alle dwaalleraren te vinden en te kijken of er één ding is dat hen allemaal met elkaar verbindt. Het gnosticisme lijkt dat te doen. Maar je hebt gelijk: het is mogelijk dat die mensen geen gnostici waren, maar gewoon een vreemde leer hadden.

‘Ik wilde alleen even zeggen: toen ik zei dat er een leraar is die dat beweerde, bedoelde ik niet dat hij dat onderwees. Maar hij zei dat hij enkele gevallen had gezien waarin mensen dat deden en het voor hen werkte.’

Ik begrijp het. Ik zal er niet van uitgaan dat hij het doet, maar in feite laat hij wel de mogelijkheid open dat het geoorloofd is om te doen. Ik oordeel niet over hem, maar het is iets waar ik me helemaal niet prettig bij zou voelen.

6

Gods vaste fundament en wie bij Hem horen

Over deze dwaalleraren staat er in vers 18:

En hun woord zal zich uitzaaien als kanker; onder hen bevinden zich Hymeneüs en Filetus. Zij zijn van de waarheid afgeweken door te beweren dat de opstanding reeds heeft plaatsgevonden, en breken het geloof van sommigen af.

2 TIMOTHEÛS 2:17-18

Opnieuw hebben we hier die verwijzing naar mensen die geloof hadden en van wie het geloof ondermijnd wordt, schipbreuk lijdt, afdrijft, die van het geloof afvallen. Een heel gebruikelijk thema in de pastorale brieven. Het is duidelijk dat het feit dat je nu het geloof hebt, niet garandeert dat je het morgen zult hebben. Dat hangt voor een groot deel af van je eigen beslissingen. De beslissingen die je neemt, zullen bepalen of je je geloof schipbreuk laat lijden of je geloof ondermijnt, of wat dan ook. Bij sommigen is hun geloof ondermijnd.

Toch blijft het vaste fundament van God staan, met dit zegel: De Heere kent wie van Hem zijn, en: Ieder die de Naam van Christus noemt, moet zich ver houden van de ongerechtigheid.

2 TIMOTHEÛS 2:19

Het is niet helemaal duidelijk wat hij met het fundament van God bedoelt. De reden is dat Paulus dit woord 'fundament' in het Grieks op verschillende manieren gebruikt. Soms spreekt Paulus over Christus als het fundament. Soms spreekt hij over het fundament van de apostelen en profeten. Wanneer hij zegt dat hij niet op het fundament van een ander bouwt, gebruikt hij het woord als beeld voor het werk van een ander: een gemeente die door iemand anders dan hijzelf is gesticht. Hij bouwt niet op het fundament van een ander. In Hebreeën wordt de term gebruikt om aan te geven dat de grondbeginselen van het christendom het fundament zijn. Het woord fundament wordt dus duidelijk op verschillende manieren gebruikt.

Ik weet niet zeker of we kunnen vaststellen welke betekenis hij hier bedoelt, want hij zegt niet wat het fundament is. Hij zegt alleen:

Wat het fundament van God ook is, het staat vast.

We zouden misschien kunnen zeggen: het fundament van Zijn Koninkrijk, gezien wat daar staat. In de fundamente van gebouwen stond vaak een uitspraak gegrift. Hij zegt dat er twee uitspraken in het fundament van Gods Koninkrijk gegrift staan. Ik zeg maar 'van Gods Koninkrijk', om het algemeen te houden. Het kan een specifiekere betekenis hebben. De ene uitspraak is:

God weet wie bij Hem horen.

De tweede is:

Laat iedereen die de naam van Christus noemt, ophouden met onrecht doen.

Dit lijkt te betekenen dat God natuurlijk weet wie Zijn mensen zijn, en dat niemand Hem dat hoeft te vertellen. Hij heeft geen bewijzen of aanwijzingen nodig. Maar alleen het feit dat mensen de Naam van Christus noemen, is voor ons niet genoeg om te weten wie Gods mensen zijn. Veel mensen belijden christen te zijn, maar ze bewijzen dat ze van God zijn door zich van ongerechtigheid af te keren. Wat Gods kennis betreft: Hij weet wie van Hem zijn, maar wij weten dat niet, tenzij ze zich van ongerechtigheid afkeren. Sterker nog, we weten niet eens of we zelf van Hem zijn, tenzij er enig bewijs is dat we de richting van ons leven hebben veranderd en dat we ons van ongerechtigheid hebben afgekeerd. Het bewijs dat we bij Jezus horen, is dus dat ons leven veranderd is. We hebben ons leven veranderd en ons van ongerechtigheid afgekeerd, wat wetteloosheid betekent.

7

Vaten tot eer en Gods uitverkiezing

Maar in een groot huis zijn niet alleen voorwerpen van goud en van zilver, maar ook van hout en aardewerk. Sommige zijn voor eervol, maar andere voor oneervol gebruik. Als iemand zich dan hiervan reinigt, zal hij een voorwerp zijn voor eervol gebruik, geheiligd en van veel nut voor de Heere, voor elk goed werk gereedgemaakt.

2 TIMOTHEÛS 2:20-21

Hier is iets interessants. De uitdrukkingen ‘vaten tot eer’ en ‘vaten tot oneer’ worden door Paulus ook gebruikt in een passage in Romeinen 9 die volgens velen precies het tegenovergestelde betekent van deze passage. In Romeinen hoofdstuk 9 spreekt hij over de soevereiniteit en de voorkennis en de uitverkiezing van God, en over hoe Hij

barmhartigheid bewijst aan wie Hij barmhartigheid wil bewijzen en verhardt wie Hij wil verharden. Daarbij geeft hij een illustratie van een pottenbakker en zijn potten. Hij zegt in vers 21:

Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp klei het ene voorwerp tot een eervol, het andere tot een oneervol voorwerp te maken?

ROMEINEN 9:21

Dat is interessant, want Paulus zegt in wezen dat God het recht heeft om één klomp klei te nemen en van die ene klomp twee verschillende soorten vaten te maken. Sommige voor eervol gebruik, andere voor oneervol gebruik. Het lijkt erop dat hij in deze context zegt dat God die keuze maakt zoals een pottenbakker dat doet. De klei heeft niets te zeggen over wat ervan gemaakt zal worden. Het is eenvoudigweg de soevereine keuze van de pottenbakker om sommigen te verdoemen en anderen te behouden. Zo begrijpen sommige mensen dit.

Het interessante is echter dat Paulus dezelfde uitdrukkingen, ‘vaten tot eer’ en ‘vaten tot oneer’, in 2 Timotheus gebruikt. Daar zegt hij dat het helemaal van jou afhangt.

Het is interessant hoe in 2 Timotheus de verantwoordelijkheid bij ons wordt gelegd om onszelf tot vaten tot eer te maken in plaats van tot oneer. Terwijl het in Romeinen klinkt alsof hij zegt dat het allemaal Gods werk is, net zoals het bij een pot het werk van de pottenbakker is. De klei heeft absoluut geen keuze. De pottenbakker neemt alle beslissingen over wat die pot zal worden. En toch zegt Timotheus met dezelfde woorden, met hetzelfde beeld, iets anders.

Dit is wat hij volgens mij in Romeinen 9 zegt. Niet iedereen heeft het zo opgevat, maar wanneer hij zegt:

Uit dezelfde klomp — dan denk ik dat die klomp Israël is. Dat is het etnische Israël. De context van Romeinen 9 is dat niet alle Israëlieten behouden zijn. Sommigen wel, een uitverkoren aantal wel, maar velen niet. Volgens mij zegt hij dat in Israël, die hele klomp, sommigen tot vaten tot eer zijn gemaakt. Dat wil zeggen: ze worden

christenen. Zij zijn het uitverkoren overblijfsel dat gelooft. Anderen uit dezelfde klomp zijn vaten tot oneer, voor oneervolle doeleinden. Die noemt hij in de volgende paar verzen vaten van toorn, tegenover vaten van heerlijkheid.

Wat hij daar in wezen uitlegt, is dat er onder Gods volk sommigen zijn die Hij heeft uitgekozen om als vaten tot eer in Zijn huisgezin op te nemen. Anderen heeft Hij voor het verderf toebereid. Maar er wordt niet echt gesproken over de grondslag voor deze beslissing. We weten, of kunnen op zijn minst concluderen, dat de grondslag voor die beslissing is dat sommigen geen geloof hadden en anderen wel. Later, in Romeinen 11, zegt hij:

Zij zijn vanwege hun ongeloof afgebroken.

ROMEINEN 11:20

Degenen die hij dus vaten tot oneer noemt, vaten die voor het verderf zijn toebereid, zijn de takken die niet geloofden. En geloven was hun eigen verantwoordelijkheid. Ze kozen ervoor om niet te geloven, en daarom maakte God hen tot vaten voor het verderf. Maar degenen die wel geloofden, heeft Hij uitgekozen om voor eervolle doeleinden te gebruiken.

8

Bruikbaar voor God door je te reinigen

Wat Paulus in 2 Timotheus zegt, is dus opnieuw dat hij een beeld neemt dat hij in Romeinen voor Israël gebruikte, maar hier gebruikt hij het voor de gemeente.

Maar in een groot huis zijn niet alleen voorwerpen van goud en van zilver, maar ook van hout en aardewerk. Sommige zijn voor eervol, maar andere voor oneervol gebruik. Als iemand zich dan hiervan reinigt, zal hij een voorwerp zijn voor eervol gebruik, geheiligd en van veel nut voor de Heere, voor elk goed werk gereedgemaakt.

2 TIMOTHEÛS 2:20-21

En we nemen aan dat hij Gods huis bedoelt. Hij heeft immers eerder in 1 Timotheus hoofdstuk 3 en vers 15 gezegd:

Maar voor het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, zuil en fundament van de waarheid.

1 TIMOTHEUS 3:15

Dus in de gemeente, in het lichaam van Christus, zijn allerlei vaten. Gods huis heeft veel vaten. Sommige worden voor eervolle doeleinden gebruikt, andere niet.

Het is net als wanneer je het mooie porselein tevoorschijn haalt als je gasten hebt op wie je indruk wilt maken. Er zijn andere dingen, zoals de aardewerken voerbak van de hond, die niet voor eervolle doeleinden worden gebruikt. Maar ze staan allebei in het huis van dezelfde meester. Wel, zegt hij, wil je de voerbak van de hond zijn of het mooie porselein? Dat hangt van jou af.

Je kunt jezelf tot een vat tot eer maken als je jezelf zuivert, jezelf reinigt of je afzondert van wat de New King James 'the latter', 'de laatstgenoemde', noemt. Volgens mij is dat de juiste gedachte.

[Vertalersnoot: De New King James heeft hier 'de laatstgenoemde'; het Nederlandse Bijbelcitaat hierboven heeft 'hiervan'.] Het is verwarrend wanneer er staat:

'Als iemand zich hiervan afzondert of zich hiervan reinigt.' Want 'these', 'hiervan', is niet erg duidelijk. Maar het laatste wat hij heeft genoemd, is:

'Sommige voor oneervol gebruik.' Hij heeft het erover dat er in de gemeente sommigen zijn die het juiste doen en vaten voor eervolle doeleinden worden. Er zijn anderen die het verkeerde doen, zoals Hymeneüs en Filetus. Ze onderwijzen verkeerde leerstellingen en werpen het geloof van sommigen omver. Ze zijn in de gemeente, dat wil zeggen de zichtbare gemeente, maar ze zijn geen vaten tot eer. Ze zijn vaten tot oneer, en je moet je van zulke mensen afzonderen. Die vaten tot oneer werpen het geloof van sommigen omver, dus reinig je jezelf van hen. Je blijft ver bij hen

vandaan, en je zult jezelf tot een vat tot eer maken, van een ander soort dan zij. Je zult geheiligd zijn, of afgezonderd, en bruikbaar voor de Meester, voor elk goed werk gereedgemaakt.

Het is interessant dat hij hier die uitdrukking gebruikt:

‘Klaar voor elk goed werk.’ Want zoals we weten, zegt hij in 2 Timotheus 3:17:

opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.

2 TIMOTHEUS 3:17

Om volkomen te zijn en toegerust voor elk goed werk, zijn dus de Schriften nodig en een grondige beheersing van de Schriften. Om voorbereid te zijn op elk goed werk, moet je je ook afzonderen van mensen die iets tegenstrijdigs onderwijzen en van degenen die voorwerpen tot oneer zijn.

9

Samen optrekken met een rein hart

Vers 22:

Maar ontvlucht de begeerten van de jeugd. Jaag rechtvaardigheid, geloof, liefde en vrede na, samen met hen die de Heere aanroepen uit een rein hart.

2 TIMOTHEÛS 2:22

Dit is belangrijk. We zagen in vers 3 van hoofdstuk 1 een zuiver geweten; in hoofdstuk 1, vers 5, een oprecht geloof; en hier een rein hart. Bedenk dat dit de drie dingen zijn die Paulus in 1 Timotheus 1:5 noemde:

Het einddoel nu van het gebod is liefde die voortkomt uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof.

1 TIMOTHEUS 1:5

Die drie dingen komen hier terug. Paulus heeft een zuiver geweten. Timotheus heeft een oprecht geloof. En nu zijn degenen die met ons optrekken degenen die God vanuit een rein hart aanroepen.

Dat benadrukt trouwens dat God meer geeft om het hart van mensen dan om sommige andere kwesties. Veel christenen zonderen zich af van andere christenen op grond van een leerstellig verschil of iets dergelijks. En ik geloof zeker dat we moeten vasthouden aan zuiverheid in de leer. We moeten die in elk geval bepleiten en er zelf stevig aan vasthouden. Maar we moeten erkennen dat sommige mensen met andere leerstellingen ook een rein hart kunnen hebben. Ze kunnen oprecht zijn tegenover God. Misschien geloven en onderwijzen ze wat volgens hen God zegt. Misschien hebben zij ongelijk, of misschien heb jij ongelijk. Maar waar het om gaat, is dit: als jij een rein hart hebt tegenover God en zij ook, dan ben je met hen verbonden. Je jaagt vrede en liefde en geloof na met die mensen die een rein hart hebben. Er kunnen mensen zijn die het in de leer meer met je eens zijn, maar die geen rein hart hebben. Je verbondenheid, je omgang, hoort te zijn met degenen van wie je ziet dat ze een rein hart tegenover God hebben.

10

Zachtmoedig onderwijzen en leren luisteren

En verwerp de dwaze en onverstandige strijdvrage, in het besef dat zij conflicten voortbrengen. Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen. Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen die zich verzetten. Misschien geeft God hun eens bekering, zodat zij tot erkenning van de waarheid komen en zij weer mogen ontwaken uit de strik van de duivel, door wie zij levend gevangen waren om zijn wil te doen.

2 TIMOTHEÛS 2:23-26

Over deze verzen valt meer te zeggen. Dit zijn goede verzen om over te preken. Je zou veel tijd kunnen besteden aan alleen al deze drie verzen. De gedachte is heel duidelijk dat de man van God die mensen uit de strik van de duivel hoopt te redden, vriendelijk en zachtmoedig moet optreden, geduldig in zijn omgang met mensen. Je kunt niet zomaar ongeduldig en twistziek zijn en mensen niet verdragen.

Trouwens, het woord 'patient' daar in de New King James, het laatste woord in vers 24, betekent in het Grieks eigenlijk 'verdraagzaam'. Verdraagzaam is een woord dat betekent dat je iets verdraagt. Op een paar plaatsen in het Nieuwe Testament wordt precies dit Griekse woord gebruikt in de betekenis van 'bereid zijn te luisteren naar'. In 2 Korinthe 11:1 zegt Paulus bijvoorbeeld:

Verdroeg u mij maar enigszins in mijn dwaasheid; ja, verdraag mij toch!

2 KORINTHE 11:1

Daarmee bedoelt hij zichzelf, zijn eigen woorden. Hij bedoelt in wezen: ‘Verdraag mij en luister naar wat ik te zeggen heb.’ En ook in Hebreeën hoofdstuk 13, vers 22, staat:

Overigens roep ik u ertoe op, broeders, deze woorden van vermaning te verdragen, ook al heb ik u slechts in het kort geschreven.

HEBREEËN 13:22

Daarmee wordt de brief zelf bedoeld. Hebreeën 13:22 betekent met andere woorden: wees bereid ernaar te luisteren, het te verdragen, de vermaning te verdragen.

Als er nu wordt gezegd dat de man van God deze houding moet hebben wanneer hij ongelovigen benadert, betekent dat dat hij bereid moet zijn naar hen te luisteren en niet alleen zelf aan het woord moet zijn. Hij moet hun argumenten kunnen verdragen. Hij moet niet geërgerd raken wanneer ze het niet onmiddellijk met hem eens zijn, of wanneer ze een idee naar voren brengen waar hij het totaal mee oneens is. Hij moet vriendelijk zijn. Hij moet kunnen onderwijzen en hij moet naar de ongelovige kunnen luisteren.

In vers 25 staat dat hij hen in nederigheid zal terechtwijzen. Hij gaat niet doen alsof ze de waarheid spreken wanneer dat niet zo is. Hij zal luisteren, maar daarna zal hij hen terechtwijzen. Maar je kunt hen niet echt terechtwijzen voordat je hebt gehoord wat ze hebben gezegd. Zo vaak gaat het bij een theologisch geschil, bijvoorbeeld met Jehovah's Getuigen of iets dergelijks, zo dat jij goede punten naar voren brengt en zij ook goede punten naar voren brengen, maar geen van beiden hoort wat de ander zegt. Terwijl de ander op jouw argument antwoordt, luister je niet naar zijn antwoord. Je bedenkt wat je volgende argument zal zijn.

Er moet echte communicatie plaatsvinden als we mensen willen redden. We moeten ervoor zorgen dat we horen wat ze zeggen, zodat we, wanneer we hen terechtwijzen, niet ergens op antwoorden terwijl we verkeerd hebben begrepen wat ze bedoelen. Wanneer we met mensen communiceren, moeten we contact met hen hebben, zodat we hen in nederigheid kunnen terechtwijzen. En dan zal God hun misschien bekering geven.

Nogmaals, dit is een van de weinige plaatsen in de Bijbel waar over bekering wordt gesproken als iets wat God Zelf moet schenken. De uitdrukking dat God bekering schenkt, vind je ook in Handelingen hoofdstuk 11. Daar staat dat Petrus de heiligen in Jeruzalem ervan overtuigde dat wat er in het huis van Cornelius was gebeurd, in orde was. Toen verheugden ze zich en zeiden:

En toen zij dit hoorden, waren zij gerustgesteld, en zij verheerlijkten God en zeiden: Zo heeft God dus ook aan de heidenen de bekering gegeven die tot het leven leidt.

HANDELINGEN 11:18

Of iets dergelijks. Het versnummer weet ik zo niet.

Het is Handelingen hoofdstuk 11, nadat Petrus de sceptische Joodse christenen er uiteindelijk van heeft overtuigd dat het in orde is. Vers 18.

11

Waarheid bevrijdt uit de strik van de duivel

Let er nu op dat de mensen die we helpen tot bezinning moeten komen, vers 26, en aan de strik van de duivel moeten ontkomen. Waarom? Omdat de strik van de duivel misleiding is. Er is tegenwoordig veel populair onderwijs over geestelijke strijd, uit heel, heel veel bronnen. Maar bijna al het onderwijs in de Bijbel over geestelijke strijd, dus waar het gaat over de duivel en zijn activiteiten, over vrijkomen van de duivel en de duivel overwinnen, richt zich bijna altijd op waarheid en dwaling.

Er staat niet zo heel veel over demonen uit de atmosfeer wegblazen. Het gaat vooral om het conflict tussen de waarheid van het Evangelie en de dwalingen die de duivel verspreidt om de waarheid te verhullen. Hier heb je een kenmerkend voorbeeld. Deze mensen zitten in de val van de duivel. Hoe kunnen ze vrijkomen? Door de waarheid te leren kennen, tot bezinning te komen en te beseffen wat waar is. De val zit in de misleiding. God moet hun bekering schenken, zodat ze de waarheid kunnen kennen,

tot bezinning kunnen komen en aan de strik van de duivel kunnen ontkomen. Ze zijn in de val gelopen; ze zijn zijn gevangenen. Ze kunnen niet zomaar weglopen zonder door de waarheid bevrijd te worden. Jezus zegt:

en u zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken.

JOHANNES 8:32

In Johannes 8:32, volgens mij.

Nu, deze woorden, ‘door hem gevangengenomen’, zijn in het Grieks één woord dat maar op één andere plaats in het Nieuwe Testament voorkomt, in een interessante betekenis. Er staat dat deze mensen gevangengenomen zijn, of letterlijk door de duivel gevangen zijn. ‘Levend gevangen’ is wat het eigenlijk betekent. Hetzelfde woord komt verder alleen voor in Lukas 5, vers 10. Daar zei Jezus, toen Hij de vissers riep:

en evenzo ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die metgezellen van Simon waren. En Jezus zei tegen Simon: Wees niet bevreesd, van nu aan zult u mensen vangen.

LUKAS 5:10

In de andere Evangeliën zegt Hij, althans, in Mattheüs zegt Hij:

En Hij zei tegen hen: Kom achter Mij aan, en Ik zal u vissers van mensen maken.

MATTHEÛS 4:19

In Lukas 5:10 zegt Hij:

Vanaf nu zul je mensen vangen.

Misschien herinner je het je, als je ooit Danny Lehmann hebt horen spreken of zijn boek *Bringin’ Em Back Alive* hebt gelezen. Hij zegt dat hij op de titel van dat boek kwam toen hij in een lexicon las dat dit woord voor het vissers van mensen zijn, het

vangen van mensen, eigenlijk levend vangen of levend gevangennemen betekent. Daardoor werd hij geïnspireerd om zijn boek over evangelisatie te schrijven, over hen levend terugbrengen.

Maar dat is hetzelfde woord als hier. De duivel heeft mensen gevangengenomen. En toen Jezus Zijn apostelen riep, was dat om hen terug te veroveren. Het is interessant dat mensen in zekere zin gewoon pionnen zijn. Ze zijn óf in gevangenschap bij God, óf in gevangenschap bij de duivel. Het beste wat je voor hen kunt doen als ze geen gevangenen van God zijn, is hen voor God gevangennemen. Want als ze dat niet zijn, zijn ze in gevangenschap bij de duivel. Hij heeft hen gevangengenomen, en de taak van de evangelist is hen terug te veroveren.

12

De betekenis van de laatste dagen

Nu hoofdstuk 3.

En weet dit dat in de laatste dagen zware tijden zullen aanbreken. Want de mensen zullen liefhebbers zijn van zichzelf, geldzuchtig, grootsprekers, hoogmoedig, lasteraars, hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, kwaadsprekers, onmatig, wreed, zonder liefde voor het goede, verraders, roekeloos, verwaand, meer liefhebbers van zingenot dan liefhebbers van God. Zij hebben een schijn van godsvrucht, maar hebben de kracht ervan verloochend. Keer u ook van hen af. Want tot hen behoren zij die de huizen binnensluipen en vrouwtjes in hun macht krijgen die met zonden beladen zijn en door allerlei begeerten gedreven worden, die altijd leren en nooit tot kennis van de waarheid kunnen komen. Op de wijze waarop Jannes en Jambres tegen Mozes in gingen, zo gaan ook zij tegen de waarheid in. Het zijn mensen met een verdorven gezindheid en, wat het geloof betreft, verwerpelijk.

2 TIMOTHEÛS 3:1-8

Eigenlijk gebruikt de King James het woord 'reprobate', maar dat betekent 'afgekeurd wat het geloof betreft'.

Maar zij zullen het niet veel verder brengen, want hun dwaasheid zal voor ieder volstrekt duidelijk worden, zoals dat ook bij die twee het geval was.

2 TIMOTHEÛS 3:9

Nu het eerste punt. Ik zou veel tijd aan al deze eigenschappen kunnen besteden als ik een preek wilde houden, maar we moeten de stof behandelen. Wat zijn de laatste dagen?

‘Laatste dagen’ is hier niet dezelfde uitdrukking die hij gebruikte in 1 Timotheus 4:1, waar hij zei:

Maar de Geest zegt uitdrukkelijk dat in latere tijden sommigen afvallig zullen worden van het geloof en zich zullen wenden tot misleidende geesten en leringen van demonen,

1 TIMOTHEUS 4:1

Zei hij in 1 Timotheus 4:1. Ik heb gezegd dat dat waarschijnlijk zoveel parallellen heeft met 2 Thessalonicenzen 2, dat ik denk dat het dezelfde afval is waar hij daar in 2 Thessalonicenzen naar verwees.

Hier gebruikt hij echter de term ‘laatste dagen’, dezelfde term die Petrus op de Pinksterdag gebruikte toen hij zei:

Maar dit is wat gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, uw jongemannen zullen visioenen zien en uw ouderen zullen dromen dromen.

HANDELINGEN 2:16-17

We hebben het al een paar keer over de laatste dagen gehad, en je bent bekend met een aantal dingen die ik daarover te zeggen heb. Alleen even samenvattend, voor iedereen die mij dit nog niet heeft horen bespreken, zeg ik dit: de laatste dagen, zoals die uitdrukking in het Nieuwe Testament wordt gebruikt, kunnen maar twee mogelijke dingen betekenen.

Ten eerste: het hele tijdperk van de gemeente, want Petrus leefde op de dag van Pinksteren in de laatste dagen. Als die doorlopen tot het einde van de wereld, dan is het hele tijdperk van de gemeente, van het begin tot het einde, de laatste dagen. Of ze kunnen slaan op de laatste dagen, of de laatste afsluitende periode, vóór de val van Jeruzalem. Dat zijn de laatste dagen van het Joodse rijk, van de Joodse ordening, van het oude verbond. Het loopt ten einde, en het eindigde in het jaar 70 na Christus met de verwoesting van Jeruzalem. De woorden van Petrus en het gebruik van 'laatste dagen' in het Nieuwe Testament kunnen op beide manieren worden begrepen. Ik geef de voorkeur aan de laatste opvatting, maar de eerste opvatting is ook een mogelijkheid.

Als Paulus de laatste dagen van het Joodse tijdperk bedoelt, zoals de term volgens mij meestal in het Nieuwe Testament wordt gebruikt, dan bedoelt hij dat het zelfs in de paar jaar na het jaar waarin hij dit schreef nog erger zou worden. Hij schreef dit waarschijnlijk in 66 of 67. Toen hij dit schreef, lag het jaar 70 na Christus nog maar drie of vier jaar in de toekomst. Maar we weten dat de Joodse Oorlog in 66 na Christus uitbrak, en toen werd het pas echt verschrikkelijk. Allerlei vormen van verraad, al die misstanden, waren heel duidelijk zichtbaar en zijn voor ons vastgelegd in het werk van Josephus. Mensen, in elk geval Joden en waarschijnlijk ook degenen die tegenover hen stonden, werden gewoon wreed en woest en zo goed als krankzinnig en verraderlijk. Ze gehoorzaamden hun ouders niet en hadden geen respect voor de ouderen, of wat dan ook. Naar verluidt zijn er veel van dat soort dingen gebeurd in die laatste jaren vóór de val van Jeruzalem in 70 na Christus. De laatste dagen zouden dus daarop kunnen slaan.

Als je de voorkeur geeft aan de gedachte dat de laatste dagen slaan op het hele tijdperk van de gemeente, dan zegt hij hier dat dit soort dingen het hele tijdperk van de gemeente zouden kenmerken. Ik weet dat veel mensen dit hebben aangehaald alsof het zou gaan om de unieke toestand aan het einde van het tijdperk van de gemeente, vlak voordat Jezus terugkomt: de laatste dagen. Sommige mensen zeggen: 'Broeder, geloof je dat we in de laatste dagen leven?' Ze bedoelen: 'Geloof je dat Jezus heel binnenkort terugkomt?' Ze gebruiken deze passage en zeggen: 'Nou, kijk, dit is precies zoals het vandaag is. We moeten vandaag toch zeker in de laatste dagen leven. Jezus moet wel spoedig komen.'

Maar volgens mij begrijpen ze niet hoe de term ‘laatste dagen’ in de Bijbel wordt gebruikt. En ze begrijpen niet dat al deze dingen op verschillende momenten in meerdere of mindere mate kenmerkend zijn geweest voor het tijdperk van de gemeente, en in zeer sterke mate rond de gebeurtenissen vóór de val van Jeruzalem. We kunnen het op beide manieren zien, maar geen van deze dingen hoeft noodzakelijkerwijs te worden opgevat als kenmerkend voor het einde van de wereld of de laatste dagen vlak voordat Jezus terugkomt. Zo wordt die terminologie in het Nieuwe Testament niet gebruikt. En het is verkeerd als wij of leraren van vandaag die zo gebruiken, hoewel ze dat vaak doen. Ze gebruiken deze passage op die manier.

13

Liefde voor zichzelf, geld en genot

Er valt veel over deze mensen te zeggen. Ze houden niet erg veel van God, maar ze houden van zichzelf, ze houden van geld en ze houden van genot. In vers 2 en 4 staat dat ze zijn:

Liefhebbers van zichzelf, liefhebbers van geld en liefhebbers van genot.

2 TIMOTHEUS 3:2,4

Het zijn heel liefhebbende mensen. Maar ze houden niet van God, staat er. Ze houden meer van genot dan van God. Maar ze houden van zichzelf.

Het is heel verleidelijk om dat op onze huidige tijd toe te passen. Onze tijd is immers een van de eerste, in elk geval sinds het christendom een vooraanstaande plaats in de westerse wereld kreeg, waarin liefde voor jezelf door moderne psychologen daadwerkelijk als een deugd wordt aangeprezen. Mensen wordt geleerd dat ze moeten leren hoe ze van zichzelf kunnen houden. De Bijbel zegt niets in die richting. Een van de kenmerken van een verdorven tijd is dat mensen liefhebbers van zichzelf worden. Dat is door de hele kerkgeschiedenis heen altijd het geval geweest, tot voor kort. Maar

in heidense tijden hielden mensen van zichzelf zonder zich daarvoor te verontschuldigen. Er zijn tijdperken en culturen geweest waarin dat niet iets was om je voor te schamen.

We weten dat:

Want geldzucht is een wortel van alle kwaad. Door daarnaar te verlangen, zijn sommigen afgedwaald van het geloof, en hebben zich met vele smarten doorstoken.

1 TIMOTHEÛS 6:10

Grootsprekers en hoogmoedigen. Dat lijkt op van jezelf houden.

Lasteraars, hun ouders ongehoorzaam. Dat is geen nieuw verschijnsel.

Ondankbaar en onheilig, zonder liefde en onverzoenlijk.

Veel woorden die aangeven dat er iets ontbreekt. Ze zijn niet wat ze zouden moeten zijn. Ze zouden dankbaar, heilig, liefdevol en vergevingsgezind moeten zijn, maar ze zijn geen van die dingen. Ze zijn lasteraars. Ze hebben geen zelfbeheersing, terwijl die nodig is om als christen te leven, en zelfs om als niet-christen een beschaafd leven te leiden. Je moet een zekere mate van zelfbeheersing uitoefenen. Ze zijn wreed. Ze verachten het goede. Ze verdragen zelfs geen goede mensen. Ze haten het. Ze haten het goede. Ze zijn verraders. Je kunt hen niet vertrouwen. Ze zijn eigenzinnig. Je kunt hen niet op andere gedachten brengen. Koppig.

[Vertalersnoot: Gregg licht hier het Engelse ‘headstrong’ toe; het Nederlandse Bijbelcitaat hierboven heeft ‘roekeloos’.] Hoogmoedig.

Iedereen die geen christen is, houdt meer van genot dan van God. Paulus moet dus bedoelen dat deze mensen dat in deze laatste dagen in sterke mate zijn.

14

Schijngodsvrucht en misleidende leraren

Dat zou kunnen slaan op mensen die doen alsof ze christenen zijn, maar die zich nooit werkelijk hebben bekeerd. Want wat is de kracht daarvan eigenlijk? Die kracht is de kracht van de Heilige Geest, waarover we eerder hebben gesproken. De kracht van God in hoofdstuk 1, vers 8 moet worden vereenzelvigd met de Geest van kracht in hoofdstuk 1, vers 7. Deze mensen hebben een zekere schijn van godsdienst, maar ze geloven niet werkelijk. Ze verloochenen de kracht ervan.

Dat betekent niet noodzakelijk dat ze die met woorden moeten verloochenen. In Titus hoofdstuk 1, vers 16, zegt Paulus tegen Titus:

Zij belijden dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met hun werken, aangezien zij verfoeilijk zijn en ongehoorzaam en tot elk goed werk ongeschikt.

TITUS 1:16

Dus de kracht van God verloochenen hoeft niet zozeer te betekenen dat ze met woorden de Heilige Geest verloochenen. Ze kunnen Hem eenvoudig door hun gedrag verloochenen. Ze kunnen Hem negeren. Ze kunnen Hem weerstaan.

Hoe dan ook, ze zijn ook zedeloos. Ze sluipen huishoudens binnen, vooral wanneer de echtgenoot er niet is, en verleiden de goedgezinde en dwaze vrouwen die met zonden overladen zijn.

[Vertalersnoot: Gregg gebruikt hier het Engelse ‘seduce’, ‘verleiden’, en voegt ‘vooral wanneer de echtgenoot er niet is’ toe. Dit is zijn uitleg van 2 Timotheus 3:6. Het HSV-citaat heeft ‘in hun macht krijgen’ en noemt geen afwezige echtgenoot.] Dit is een kenmerk van valse leraren. In 2 Petrus 2:14 worden valse leraren op enigszins dezelfde manier beschreven, wat hun morele en seksuele gedrag betreft. 2 Petrus 2, vers 14 zegt:

Hun ogen zijn vol overspel en zondigen onophoudelijk; zij verlokken onstandvastige mensen en hebben hun hart geoefend in hebzucht; kinderen van de vervloeking zijn het.

2 PETRUS 2:14

Onstandvastige mensen misleiden.

Want tot hen behoren zij die de huizen binnensluipen en vrouwtjes in hun macht krijgen die met zonden beladen zijn en door allerlei begeerten gedreven worden,

2 TIMOTHEÛS 3:6

Het komt overeen met de beschrijving van valse leraren in 2 Petrus.

15

Altijd leren zonder de waarheid te kennen

In vers 7 staat:

die altijd leren en nooit tot kennis van de waarheid kunnen komen.

2 TIMOTHEUS 3:7

Dit zou mogelijk een verwijzing kunnen zijn naar het gnosticisme, dat zich op kennis beroemde. Er staat dat ze misschien toenemen in een bepaald soort kennis, maar dat ze de kennis van de waarheid nooit lijken te bereiken.

Ik ken mensen in onze eigen cultuur, vooral uit de tijd dat ik in Santa Cruz woonde, waar twee instellingen voor hoger onderwijs zijn. De University of California is daar gevestigd, en ook een gerenommeerde openbare hogeschool, een beroepsopleiding. Ik heb daar tien jaar gewoond, en ik kende er mensen die al die tien jaar daar studeerden. Sommigen van hen studeerden al die tien jaar aan die openbare hogeschool met een tweejarige opleiding. Het waren eeuwige studenten. Ze leefden van studiebeurzen en leningen, en ze waren eigenlijk nooit van plan om hun opleiding te verlaten. Ze bleven maar leren. Ik weet niet of het liefde voor de waarheid en kennis was, of alleen maar het verlangen om van studiebeurzen te leven. Maar telkens wanneer ik dit vers las, dacht ik aan sommige mensen die ik in Santa Cruz kende. Ze waren al tien jaar student aan een hogeschool met een tweejarige opleiding. Daar heb je iemand die altijd maar leert. Maar ze waren geen stap dichterbij de waarheid dan toen ze begonnen, omdat ze de waarheid niet leerden. Je kunt leren, maar als je niet weet wat de gezaghebbende maatstaf voor de waarheid is, namelijk het Woord van God, dan kom je geen stap dichterbij de waarheid, hoeveel stukjes informatie je ook opneemt.

16

Dwaalleraren ontmaskerd en hoop voor de toekomst

Deze mensen worden in vers 8 vergeleken met Jannes en Jambres. Deze mensen worden nergens anders in de Bijbel bij naam genoemd. Maar hier wordt ons verteld dat ze Mozes weerstonden. Mozes werd bij verschillende gelegenheden tegengewerkt. In de woestijn werd hij bijvoorbeeld tegengewerkt door Korach en enkele andere mensen. Maar deze namen zijn kennelijk Egyptische namen. De meeste geleerden denken dat dit een verwijzing is naar de Egyptische magiërs die Mozes weerstonden in Exodus 7:11 en op andere plaatsen, toen hij voor de farao stond. De magiërs deden hem ook na met hun goocheltrucs. De meeste geleerden geloven dat het toch een verwijzing is naar de magiërs in Egypte die Mozes weerstonden, hoewel hun namen uit een of andere apocriefe bron moeten komen.

Als dat waar is, dan zegt hij dat deze valse leraren ook occultisme gebruiken, omdat ze de waarheid op dezelfde manier weerstaan als die Egyptische magiërs. Misschien voegt hij dus occulte praktijken toe aan hun zedeloosheid.

Dan zegt vers 9:

Maar zij zullen het niet veel verder brengen, want hun dwaasheid zal voor ieder volstrekt duidelijk worden, zoals dat ook bij die twee het geval was.

2 TIMOTHEÛS 3:9

Dat betekent dat deze valse leraren in werkelijkheid niet verder zullen komen dan Jannes en Jambres. Je herinnert je dat Jannes en Jambres tot op zekere hoogte konden misleiden en dingen konden nadoen. Maar uiteindelijk bereikten ze een punt waarop ze niet eens meer konden namaken wat er werd gedaan. Hun krachten hadden grenzen. Hij zegt dat hun beperkingen spoedig aan het licht zullen komen.

Net zoals dat bij de Egyptische magiërs gebeurde.

Dit wil ik wel zeggen. Velen van ons hebben een heel pessimistische kijk op de toekomst, omdat ons als christenen is geleerd dat alles alleen maar slechter zal worden totdat Jezus terugkomt. Ik weet dat deze passage vaak wordt gebruikt als een van de onderbouwingen daarvan. In de laatste dagen zullen de mensen zo zijn. Sommigen zouden deze passage zelfs gebruiken om te bewijzen dat de samenleving slechter moet worden. Maar nogmaals, ik zou daartegen inbrengen dat ten eerste 'de laatste dagen', zoals Paulus die uitdrukking gebruikt, niet noodzakelijk naar onze tijd verwijzen. Ten tweede, zelfs als het wel verwijst naar wat sommige mensen de laatste dagen noemen, dus de laatste jaren van de geschiedenis voordat Jezus terugkomt, staat er dat deze mensen niet erg ver zullen komen.

Met andere woorden, in het laatste stadium zullen deze mensen niet de overhand hebben. Uiteindelijk zullen ze worden uitgelachen of iets dergelijks; hun dwaasheid zal aan het licht komen. Het ondersteunt dus niet noodzakelijk een sombere kijk op de toekomst. Ik denk dat we moeten doorgaan met onze inspanningen om te evangeliseren en discipelen te maken, in de hoop dat we een positieve invloed op de

samenleving kunnen hebben door discipelen van alle volken te maken. En dat we niet alleen maar somber moeten denken: ‘Het wordt toch alleen maar slechter, dus waarom zouden we de moeite doen?’ Vers 10.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 2 Timotheus 2:15
- 2 Timotheus 3:16-17
- 2 Timotheus 2:16
- 2 Timotheüs 2:17-18
- Efeze 4:29
- Filippenzen 3:7-8
- Efeze 5:12
- 2 Timotheüs 2:19
- 2 Timotheüs 2:20-21
- Romeinen 9:21
- Romeinen 11:20
- 1 Timotheus 3:15
- 2 Timotheus 3:17
- 2 Timotheüs 2:22
- 1 Timotheus 1:5
- 2 Timotheüs 2:23-26
- 2 Korinthe 11:1
- Hebreeënen 13:22
- Handelingen 11:18
- Johannes 8:32
- Lukas 5:10
- Mattheüs 4:19
- 2 Timotheüs 3:1-8
- 2 Timotheüs 3:9
- 1 Timotheus 4:1
- Handelingen 2:16-17

- 2 Timotheus 3:2,4
- 1 Timotheüs 6:10
- Titus 1:16
- 2 Petrus 2:14
- 2 Timotheüs 3:6
- 2 Timotheus 3:7

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.